

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

7/18520 64 36

Sayı : E-56020453-610-1550-1096/1621
Konu : Yazılı soru önergesi

24.04/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/11/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1522939 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Tunceli Milletvekili Ayten Kordu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/18520 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1550-1095/1620
Konu : Yazılı soru önergesi

21/04/2025

Sayın Ayten KORDU
Tunceli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/18520 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adli Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Kültür ve sanat etkinliklerine katılma, ifade özgürlüğü" kenar başlıklı 60. maddesinin birinci fıkrasında, ceza infaz kurumlarında, olanaklar elverdiğince, kültürün ve sanatın çeşitli dallarını temsil eden programların hazırlanacağı ve hükümlülerin bunlara katılmaları hususundaki usûllerin düzenleneceği,

B) "Beden eğitimi" kenar başlıklı 87. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade edileceği ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanacağı; ikinci fıkrasında, açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinme olanağı verileceği, bu süre

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

içerisinde bireysel spor da yapılabileceği ve kurum dışındaki etkinliklere açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin katılabileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlardır.

Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlülerin spor faaliyetleri güvenlik bakımından tehlike yaratmayacak şekilde, kurumun fiziki yapısı, kapasitesi gibi hususlar dikkate alınarak Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından alınan kararlar doğrultusunda yaptırılmaktadır. Bakanlığımız tarafından bu konularda uygulanan genel bir yasaklama veya sınırlı süre uygulaması söz konusu değildir.

III- 5275 sayılı Kanunun "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı hükümlerinin yer aldığı malûmlardır.

IV- A) Birleşmiş Milletler Cezaevi Kuralları ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin tavsiye niteliğindeki cezaevi kuralları dikkate alınarak, 2000 yılından itibaren ceza infaz sistemimizde reform niteliğinde çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda özellikle ceza infaz kurumlarının fizikî yapısı ve hükümlü rehabilitasyonu alanında çağdaş standartlar yakalanmıştır. Engelli hükümlü ve tutuklu girişi olarak kullanılabilmesi amacıyla, yeni inşa edilen tüm ceza infaz kurumlarında, kurum ana girişindeki boy turnikelerinin bulunduğu yerde göz biyometrisine bağlı 120 santimetre genişlikte bir çelik kapı açılarak bu kapıdan engelli ziyaretçi ve sedye giriş çıkışı sağlanmaktadır.

B) Ceza infaz kurumlarının iki kat üzerine inşa edildiği göz önüne alındığında, havalandırma bölümlerinin giriş katta yer alması nedeniyle tüm engelli tutuklu ve hükümlüler bu bölümlerden yeteri kadar ve rahatlıkla istifade edebilmektedir. Sosyal kullanım alanı üst katlarda olan ceza infaz kurumlarının bir kısmına fiziki imkânlar dâhilinde asansör yaptırılmaktadır. 2000'li yıllardan bu yana uygulanan projeler kapsamında yeni inşa edilen tüm ceza infaz kurumlarında engellilerin kurum içerisindeki yaşamlarının kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

C) Ceza infaz kurumlarında engelli hükümlü ve tutuklu koğuşı yapılarak mahal içindeki tuvalet ve duşlar tekerlekli sandalye kullanımına uygun hale getirilmektedir. Koridorlarda kot farkının olduğu yerlerde ise merdiven yanında engelli rampası yapılarak tekerlekli sandalye kullanan hükümlü ve tutukluların, kapalı ve açık görüş mahallerine daha uygun şartlarda gidebilmeleri sağlanmaktadır.

Ç) Görme engelli hükümlü ve tutuklulara, hak ve yükümlülükleri, disiplin cezaları ve şikâyet usulü konularında genel bilgiler vermek amacıyla Braille Alfabesine göre oluşturulan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

"Görme Engelli Hükümlü ve Tutuklular İçin Hazırlanan Bilgilendirme Kitapçığı"nın basımı yapılarak tüm ceza infaz kurumlarına gönderilmiş, işitme engelli hükümlü ve tutuklularla iletişimin rahat sağlanması amacıyla infaz ve koruma başmemuru ile infaz ve koruma memurlarına yönelik "İşaret Dili Eğitimi" verilmiştir.

V- Gebze Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 18/02/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, adı geçenin şikâyetleriyle ilgili Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde diğer sağlık kuruluşlarının ilgili polikliniklerine sevkini sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Adı geçene Kurumda bulunan engelli bireyler için uygun olan odaya yerleştirilebileceği konusunda bilgi verildiği, hükümlünün daha önceden tanıdığı arkadaşlarıyla aynı odada bulunduğu için odasını değiştirmek istemediğini bildirmesi üzerine mevcut odada yaşamını kolaylaştıracak bazı düzenlemeler yapıldığı,

B) Adı geçenin 10/09/2024 tarihli nakil talebinin, talep edilen ceza infaz kurumlarının kapasitesinin uygun olmaması nedeniyle karşılanamadığı, 01/10/2024 ve 10/01/2025 tarihli hastalık nedeniyle nakil taleplerinin ise Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesinin 05/11/2024 tarihli raporunda adı geçenin herhangi bir bakım ve yardıma ihtiyacının olmadığı belirtildiğinden karşılanamadığı,

C) Kurumda havalandırma kapılarının sabah saat 07.00 ile akşam saat 19.00 arasında açık olduğu,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

